

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2021 m. liepos 8 d. Nr. 4D-2021/1-823
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose vadinama – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo) atsisakant nagrinėti Pareiškėjo 2021 m. gegužės 3 d. skundą „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos Žaslių miestelio bendrojo plano sprendinių“ (skundo turinys patikslintas 2021 m. gegužės 18 d.).

2. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui nurodo:

2.1. „[...] Žaslių miestelio bendrame plane [...] [toliau ir citatose – Žaslių BP) netinkamai suplanuotos rekreacinės ir urbanizuotos zonos, bei netinkamai suplanuotas D2 kategorijos kelias [...], netinkamai suplanuotas vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu [...], o kelias suplanuotas pažeidžiant taip pat ir eismo saugumo reikalavimus, bei nesivadovaujant Statybos techniniais reglamentais (toliau – STR), ir tai tiesiogiai liečia viso Žaslių miestelio gyventojų viešąjį interesą, kuris yra gyventi saugioje ir teisiškai suplanuotoje (teisinio tikrumo ir teisinio stabilumo) aplinkoje, o ne vien reiškia tik mūsų kaip žemės sklypo savininkų interesą. [...] *į šiuos argumentus Inspekcija niekaip nepasisakė.* Taip pat, pažeidžiamas funkcinų zonų atskyrimo principas, kadangi nėra atskirtos urbanizuotos ir rekreacinės teritorijos“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] reiktų patikslinti Inspekcijos minimą administracinių ginčų komisijos sprendimą [...]“;

2.3. „[...] atsižvelgiant į Civiliniame kodekse [...] nustatytus teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus, Savivaldybės administracijos sprendimas rengti ir tvirtinti [...] Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą [toliau ir citatose vadinama – Kaišiadorių rajono BP] neatsižvelgiant į rengiamą ir dar nepatvirtintą Valstybės lygmens bendrąjį planą, bei vadovautis beveik 20 metų senumo, 2002 m. patvirtintais Valstybės lygmens bendrojo plano sprendiniais, pažeidžia TPĮ [Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas; toliau vadinama ir – TPĮ] pagrindinius bei civilinio kodekso teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principus. [...]“

„[...] skundžiamas ne Kaišiadorių rajono BP patvirtinimo aktas, kaip mini [...] Inspekcija, o pats rengtas Kaišiadorių rajono BP ir su juo susiję sprendimai [...]. [...] Kaišiadorių rajono BP patalpintas TPDRIS [Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinė sistema; toliau vadinama ir – TPDRIS] 2021 m. gegužės 4 d., tai yra iš karto po 2021 m. gegužės 3 d. mūsų [2021-05-03] skundo pateikimo [Inspekcijai]. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 1 skirsnio [...] 7 straipsniu galioja tik paskelbti įstatymai (teisės aktai), todėl skundo pateikimo metu šis Kaišiadorių rajono BP patvirtinimo teisės aktas nebuvo galiojantis ir turėjo būti TPDRIS nepaskelbtas. Atitinkamai [2021-

05-03] skundo pateikimo metu mums nebuvo žinoma, kad Kaišiadorių rajono savivaldybės taryba patvirtino teisės aktą „Kaišiadorių rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo“ [...].“

2.4. „[...] Kaišiadorių rajono BP yra numatyta teritorija Oro uosto veiklai, nors tokios teritorijos nebuvo 2002 m. spalio mėn. 29 d. patvirtintame Lietuvos Respublikos valstybės teritorijos bendrajame plane ir Oro uostui prieštaravo daugelis Žaslių miestelio gyventojų [...]. Atitinkamai teisėtų lūkesčių, teisinio tikrumo ir teisinio stabilumo principai būtų pažeisti, kadangi Žaslių miestelis pradėjo siekti kurortinio miestelio statuso žymiai anksčiau, nei buvo suplanuotas oro uostas, [...] Inspekcija neteisingai vertino, kad Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija vadovavosi tik 2002 m. patvirtintais Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais, nes Kaišiadorių savivaldybės parengtame ir patvirtintame Kaišiadorių rajono BP sprendiniuose jau yra numatyta oro uosto teritorija [...], taip buvo pažeistas TPĮ 4 straipsnio [...] 3 punktas, kur nurodyta, kad kiekvienas žemesnio teritorijų planavimo lygmuo privalo vadovautis aukštesnio teritorijų planavimo lygmens patvirtintais teritorijų planavimo dokumento sprendiniais, juos detalizuojant.“

2.5. „Atsižvelgiant į tai, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais, manome, kad mūsų ir visuomenės teisės buvo pažeistos. [...] vadovaujantis TPĮ 49 straipsnio 3 dalimi kreiptis į teismą panaikinti neteisėtai priimto teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo panaikinimo turi teisę valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo:

3.1. „[...] įpareigoti Inspekciją išnagrinėti [2021-05-03] skundą iš esmės ir kreiptis į teismą dėl neteisėtai priimtų Žaslių BP sprendinių“;

3.2. „[...] įpareigoti Inspekciją išnagrinėti [2021-05-03] skundą iš esmės ir kreiptis į teismą dėl neteisėtai priimto Kaišiadorių rajono bendrojo plano keitimo patvirtinimo (rengimo) ir grąžinti jį į rengimo stadiją.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš skundo tyrimui pateiktų dokumentų (kopijos) nustatyta:

4.1. Inspekcijoje 2021 m. gegužės 3 d. gautas Pareiškėjo 2021 m. gegužės 3 d. skundas (reg. Nr. 3D-1281) (toliau vadinama – 2021-05-03 skundas). Inspekcija 2021-05-18 raštu Nr. 2D-7945 Pareiškėją informavo, kad iš 2021-05-03 skundo turinio nėra aišku, kuriuos konkrečius Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos sprendimus Pareiškėjas reikalauja panaikinti, bei prašė „pateikti prašymą ir nurodyti prašomų panaikinti (2021-05-03 skundo 1 ir 2 p.) Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos sprendimų datą ir registracijos numerį“. Inspekcijoje 2021 m. gegužės 19 d. gautas Pareiškėjo 2021 m. gegužės 18 d. raštas (reg. Nr. –1D-9330), kuriuo buvo patikslinti 2021-05-03 skundo 1 ir 2 punkte pateikti prašymai (toliau vadinama – 2021-05-18 raštas).

4.2. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde, be kitos informacijos, Inspekcijai pateikė šią:

4.2.1. „[...] pirkome žemės ūkio paskirties sklypą kad. Nr. ..., prieš pirkdami sklypą pasidomėjome Žaslių BP sprendiniais, kuriuose buvo nurodyta, kad šioje R1 teritorijoje numatytas vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu. [...]. Projektuodami pastatą, kuris numatytas Žaslių BP sprendiniuose, pastebėjome, kad pastatui reikalingas priėjimas prie vandens telkinio, todėl 2021 m. sausio 14 d. kreipėmės į Kaišiadorių rajono savivaldybės [toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė] administraciją su prašymu atlikti sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, prijungiant valstybinės žemės dalį prie mūsų turimo sklypo ir performuoti kelią D2 [...]. 2021 m. vasario 11 d. Savivaldybės administracijos sprendimu Nr. (3.5) V11E-1 buvo atsisakyta rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą siekiant įgyvendinti Žaslių BP numatytus sprendinius, kadangi toks sklypų sujungimas negalimas pagal galiojančią žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo tvarką. [...]“;

4.2.2. „Žaslių BP suderintas Kaišiadorių rajono [savivaldybės] nuolatinės statybų komisijos du kartus 2013 m. rugpjūčio 21 d. protokolu Nr. 13-NSK-18 ir taip pat 2014 m. vasario 19 d. protokolu Nr. 14-NSK-9. [...] nėra aišku, kokių Teritorijų planavimo įstatymu vadovavosi Savivaldybės administracija. [...]. Vadovaujantis TPI 27 straipsniu [...] savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūra atliekama savivaldybės Nuolatinėje statybos komisijoje kompleksiskai ir turi būti baigta per 15 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti teritorijų planavimo dokumentų pateikimo dienos, todėl buvo atlikta pavėluotai, jeigu pirminis derinimas buvo 2013 m. rugpjūčio 21 d., o vėlesnis suderinimas 2014 m. vasario 19 d., taip pat nėra aišku, ar taikomas iki 2013 m. gruodžio 31 d. galiojęs Teritorijų planavimo įstatymas ar jau po 2014 m. sausio 1 d. galiojęs teritorijų planavimo įstatymas“;

4.2.3. „[...] Žaslių BP buvo numatyta tikslinė žemės naudojimo paskirtis – rekreacinės teritorijos, o galimas statyti statinys – vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu.

Vadovaujantis tuo metu galiojusi STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“ tokios paskirties pastatas negalėjo būti numatytas Žaslių BP, kadangi elingas ir vandens sporto ar turizmo paslaugų ar kitos paskirties pastatas yra atskiri statiniai. [...].

[...] elingas galėjo būti planuojamas tik vidaus vandenų uosto, prieplaukos teritorijoje ar akvatorijoje, tačiau Žaslių BP sprendiniuose nebuvo nurodyta, kad tai yra vidaus vandenų uostas, prieplaukos teritorija ar akvatorija, todėl toks pastatas negalėjo būti planuojamas. [...].

[...] šis pastatas negalėjo būti planuojamas Žaslių BP, kadangi R1 teritorija nesiriboja su vandens telkiniu, o iš elingo apibrėžimo išplaukia, kad tai yra statinys, konstrukcijos dalimis susijęs su krantu.

[...] pažeisti Teritorijų planavimo įstatymo 3 straipsnio [...] 7 punktą suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo šioje teritorijoje sąlygų ir 8 punktą skatinti investicijas socialiniam ekonominiam vystymui, kadangi Žaslių teritorijos BP sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitoje už 2014–2016 metus nurodyta, kad nė viena priemonė susijusi su vandens sporto ir turizmo paslaugomis nėra įgyvendinta ir Savivaldybės administracija nesiėmė veiksmų, kad Žaslių BP sprendiniai būtų įgyvendinti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ataskaitoje nurodoma, kad visiems rekreacinės paskirties pastatams, kurie suplanuoti bendrajame plane, bus taikomos tik Savivaldybės (Valstybės) ir Europos sąjungos lėšos, tame tarpe ir vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatui su elingu, todėl buvo pažeistas Teritorijų planavimo įstatymo 8 punktą, skatinti investicijas socialiniam ekonominiam vystymui privačiomis lėšomis. [...]. Taip pažeidžiami suinteresuotų šalių teisėti lūkesčiai ir daroma neigiama įtaka privačioms investicijoms į šalies teritorijų vystymą“;

4.2.4. „[...] Planuojant Žaslių BP funkcines zonas nebuvo atsižvelgta į bendrus vyraujančius požymius ir faktines aplinkybes, kadangi adresu c, Žasliai, namų valdos sklypas padalintas į dvi teritorijas *rekreacinė ir gyvenamoji teritorija*, tačiau atsižvelgus į sklypo bendrus vyraujančius požymius turėjo būti planuojamas visas sklypas kaip gyvenamosios teritorijos.

[...] žemiau esantys sklypai, atsižvelgiant į draudimą statyti pastatus 50 metrų atstumu nuo išorinės vandens apsaugos juostos ribos [...], bei mūsų turimas sklypas kad. Nr. ..., juose nėra galima statyti jokių pastatų dėl Saugomų teritorijų įstatyme numatytų apribojimų, nors vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastato su elingu statyba buvo numatyta Žaslių BP dokumentuose. Taip buvo pažeistas Teritorijų planavimo tikslas suderinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, visuomenės, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos ir žemės sklypų naudojimo bei veiklos plėtojimo šioje teritorijoje sąlygų. Šiuo atveju atstovaujami tik Savivaldybės interesai, kadangi vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu, kuris tarnautų visuomenei ir kuriam pritarė visuomenė, pagal Žaslių BP sprendinius, nėra leistinas statyti dėl netinkamų teisės aktų taikymo planuojant Žaslių miestelio BP sprendinius. [...].

Neįvertintos faktinės aplinkybės, kad faktiškai visu keliu D2 naudojasi tik namų ūkiai, esantys a ir b, Žasliai. Vadovaujantis tuo metu galiojusi STR 2.06.04:2011 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ [...] D2 gatvė galėjo būti planuojama, jeigu atstumas tarp gatvės ribinių linijų yra 12 metrų, o atstumas tarp ežero ir mūsų turimo sklypo, taip pat ir kaimyninių sklypų yra nuo 8,50 iki 10

metrų. Taip pat neatsižvelgta į faktines aplinkybes, kad Žaslių ežeras kuo toliau tuo labiau plečiasi naikindamas kranto liniją, todėl šiuo atveju D2 gatvė negalėjo būti planuojama. [...] Atitinkamai D2 gatvė [...] negalėjo būti planuojama dėl maksimalaus išilginio nuolydžio [...], o dviračių ir pėsčiųjų takai, šalia gatvės važiuojamosios dalies planuojami pagal gatvės išilginį nuolydį, tačiau ne didesni nei 8 %, o paskaičiavus nuolydį, link ... g., jis sudaro apie [...] 11,2 proc. [...]. Reikia atkreipti dėmesį, kad Žaslių miestelio BP koncepcijoje, patvirtintoje 2011 m., ši vieta ir buvo numatyta kaip gyvenamosios teritorijos. Vadovaujantis tuo, kad sklypą įsigijome tik 2020 m. vasario 27 d., akivaizdu, kad negalėjome dalyvauti teritorijų planavimo viešinio procedūrose ir teikti skundus ar pranešimus dėl viešojo administravimo subjektų priimtų su teritorijų planavimu susijusių sprendimų ar dėl šių subjektų neveikimo teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančioms institucijoms iki skundžiamo administracinio sprendimo dėl teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo [...]“;

4.2.5. „[...] 2021 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 72 buvo panaikintas 2020 m. liepos 29 d. nutarimas Nr. 832 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“, kuriame buvo numatyti sprendiniai tiesiogiai susiję su Kaišiadorių rajono BP ir buvo patvirtintas naujas nutarimas „Dėl Europos Sąjungos fondų lėšomis tikslingų finansuoti veiksmų ir projektų“, [...] Lietuvos Respublikos Bendrasis planas dar nepatvirtintas, todėl [...] Kaišiadorių rajono BP, kuris buvo pradėtas rengti ir derinti su visuomene nesilaikant Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 3 punkto reikalavimų. [...]“

4.3. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde Inspekcijos prašė:

4.3.1. „[...] panaikinti Savivaldybės administracijos sprendimu parengtą teisės aktą ar jo dalį, kuriuo patvirtinamas Žaslių BP (t. y. Kaišiadorių r. sav. tarybos 2014 m. balandžio 26 d. sprendimas Nr. V17-195 „Dėl Žaslių miestelio bendrojo plano patvirtinimo“)“ (prašymas patikslintas 2021-05-18 raštu);

4.3.2. „[...] panaikinti Savivaldybės administracijos sprendimu parengtą teisės aktą ar jo dalį, kuriuo patvirtinamas Kaišiadorių rajono BP (t. y. Kaišiadorių r. sav. tarybos 2021 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. V17E-72 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“)“ (prašymas patikslintas 2021-05-18 raštu);

4.3.3. „Įpareigoti Savivaldybės administraciją iš naujo parengti Kaišiadorių rajono dalies BP ir Žaslių dalies BP“;

4.3.4. „Grąžinti derinimui Kaišiadorių rajono BP į rengimo stadiją, atliekant pakeitimus dėl kelio D2, atskiriant rekreacinę ir gyvenamąją funkcines zonas, kaip numato Teritorijų planavimo įstatymas [...]“;

4.3.5. „Įpareigoti numatyti 2015 m. gegužės 28 d. sprendimo Nr. V17-149 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ pakeitimus dėl kelio D2 [...]“;

4.3.6. „Svarstyti klausimą dėl tiesioginės žalos kompensavimo, jeigu nebus galima atlikti minėtų pakeitimų, kad būtų tenkinami mūsų, kaip nekilnojamojo turto savininkų, ir visuomenės interesai.“

4.4. Inspekcija, atsakydama į Pareiškėjo 2021-05-03 skundą (patikslintas 2021-05-18 raštu), 2021 m. birželio 15 d. raštu Nr. 2D-9929 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos sprendimų (toliau vadinama – 2021-06-15 Raštas), Pareiškėjui, be kitos informacijos, nurodė:

4.4.1. „[...] Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius 2021 m. balandžio 19 d. sprendimu Nr. 21R1-103 (AG1-72/12-2021) Jūsų [Pareiškėjo] 2021-03-10 skundą dėl [...] Savivaldybės administracijos 2021-02-11 sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo Savivaldybės administraciją parengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą atmetė kaip nepagrįstą“;

4.4.2. „Žaslių teritorijos BP, patvirtintas Savivaldybės tarybos [...] 2014 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. V17-195 „Dėl Žaslių miestelio bendrojo plano patvirtinimo“ ir įregistruotas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo registre (toliau – TPDR) (TPD reg. Nr. T00073359 [...]).

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 9 straipsnyje nustatyta, kad teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir asmenų, kurių interesai galimai pažeisti, skundų, ginčų tarp teritorijų planavimo proceso dalyvių ar asmenų pranešimų dėl galimų šio įstatymo

pažeidimų nagrinėjimo tvarką nustato Priežiūros įstatymas [Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas; toliau vadinama ir – Priežiūros įstatymas]. Vadovaujantis Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, *skundai ar pranešimai dėl teritorijų planavimo dokumentų patvirtinimo teisėtumo nenagrinėjami*, apie tai raštu informuojant skundą ar pranešimą pateikusį asmenį, jeigu: *nuo sprendimo patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą praėjo daugiau kaip vieni metai*, išskyrus atvejus, kai dėl šio dokumento patvirtinimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba yra įtarimų, kad yra pažeistas viešasis interesas; teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo teisėtumo klausimas dėl tų pačių aplinkybių nagrinėjamas arba išnagrinėtas teisme.

Žaslių BP patvirtintas Tarybos 2014 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. V17-195 „Dėl Žaslių miestelio bendrojo plano patvirtinimo“, tai yra nuo jo patvirtinimo praėjo daugiau nei vieneri metai.

Inspekcija neturi duomenų apie tai, kad Žaslių BP patvirtinimo teisėtumo klausimas yra nagrinėjamas ar buvo išnagrinėtas teisme.

[...]

Inspekcijos viršininko 2014-09-30 įsakymu Nr. 1V-128 (Inspekcijos viršininko 2020-07-17 įsakymo Nr. 1V-128 redakcija) patvirtinto Viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) nuostatos reglamentuoja viešojo intereso gynimo ypatumus Inspekcijoje (tvarkos aprašo 1 punktas).

Vertinant, ar skunde nurodytu atveju galėtų būti pažeistas viešasis interesas, svarbu atkreipti dėmesį, kad Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio 2 dalies 1 punkte, 3 dalies 1 punkte, 4 dalies 1 punkte, 5 dalies 1 punkte ir 6 dalies 1 punkte nurodytais atvejais, priimant sprendimą dėl viešojo intereso gynimo, turi būti nepažeisti teisėtų lūkesčių, teisinio tikrumo ir teisinio stabilumo principai.

Tvarkos aprašo 7 punkte nurodyta, kad įtarimas apie galimą viešojo intereso pažeidimą turi būti pagrįstas objektyviais kriterijais ir aplinkybėmis, kurie nurodyti tvarkos aprašo 8–12 punktuose.

Pagal tvarkos aprašo 8 punktą teritorijų planavimo valstybinės priežiūros specialistai sprenddami dėl galimo viešojo intereso pažeidimo, turi vadovautis TPĮ 8 straipsniu, kuriame nurodyta, kas sudaro visuomenės (viešąjį) interesą planuojant teritorijas: visuomenės gyvenimo kokybė, pagrįsta objektyviais visuomenės poreikiais ir ištekliais, nuosavybės teisių apsaugos prioritetu, investicijų skatinimu, nustatyta teritorijų planavimo, želdynų normomis, visuomenės sveikatos saugos reglamentais, kitais teisės aktuose nustatytais reikalavimais; kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, žemės ūkio naudmenų su derlinguoju dirvožemiu, miškų, žemės gelmių išteklių, kitų gamtos išteklių apsauga ir racionalus naudojimas, darnus kultūrinio kraštovaizdžio formavimas; valstybės ir savivaldybių funkcijoms ar teritorijų funkcionavimui reikalinga socialinė ar inžinerinė infrastruktūra, šių teritorijų plėtojimas; valstybei svarbūs projektai; visuomenės informavimas ir jos dalyvavimas priimant sprendimus.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime viešuoju interesu yra pripažinęs žemės, miškų, vandens telkinių tinkamą, racionalų naudojimą ir apsaugą, natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, atskirų gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsaugą bei gamtos išteklių racionalų naudojimą, atkūrimą ir gausinimą. Taip pat šios vertybės yra dažnai akcentuojamos ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje, kurioje nurodoma, kad viešuoju interesu pripažįstama saugomų teritorijų (vertingų vietovių), miškų (LVAT 2007-11-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A17-742/2007), kultūros vertybių apsauga (LVAT 2011-09-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A662-3141/2011), saugomų teritorijų, kaip reikšmingos visuomenės vertybės, apsauga (LVAT 2009-03-18 Praktikos, nagrinėjant bylas pagal viešąjį interesą ginančių subjektų skundus (prašymus), apibendrinimas. [...]).

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013-02-22 nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-40/2013 yra išaiškinęs, kad „ne kiekvienas teisės aktų reikalavimų pažeidimas pažeidžia ir viešąjį interesą, o tam, kad viešasis interesas būtų ginamas, nepakanka, kad tam tikri teisiniai santykiai pagal savo turinį patektų į viešojo intereso veikimo sritį, kiekvienu konkrečiu atveju būtina nustatyti, ar jis realiai buvo

pažeistas, pavyzdžiui, ar visuomenė patyrė žalą ar kitokius neigiamus padarinius, taip pat, ar dėl viešojo intereso gynimo priemonių taikymo nebus pažeista pusiausvyra tarp viešojo intereso apsaugos bei atskirų asmenų teisėtų lūkesčių ir teisinių santykių stabilumo“.

Tvarkos aprašo 10 punktas nustato, kad, priimant sprendimą dėl viešojo intereso gynimo, turi būti nepažeisti teisėtų lūkesčių, teisinio tikrumo ir teisinio stabilumo principai, turi būti įvertinta, prieš kiek laiko yra padaryti galimi pažeidimai, jų mastas, aplinkybės, ar padarinių atsiradimui galima užkirsti kelią, ar dėl padarytų pažeidimų atsirado padariniai ir pan.

Teismų praktikoje nustatyta, jog viešojo intereso gynimas negali būti tapatinamas vien tik su konkretaus asmens ar kelių konkrečių asmenų teisių ar interesų gynimu, jis turi būti susijęs su neindividualizuotu visos visuomenės, ar jos dalies ar tam tikrų asmenų grupių socialiai vertingų teisių bei interesų pažeidimo pašalinimu (Šiaulių apygardos teismo 2019-09-30 sprendimas civilinėje byloje 2A-402-368/2019).

Pagal Žaslių BP, sklypas patenka į rekreacines teritorijas R1, kuriose numatytas vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu. Pietinėje pusėje sklypas ribojasi su keliu, kuris pažymėtas, kaip D2 kategorijos gatvė su planuojamu pėsčiųjų ir dviračių taku. Šis kelias pagal Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialųjį planą, patvirtintą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. V1-606 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ (koreguotą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-09-15 įsakymu Nr. V1E-56), yra įtrauktas į Žaslių seniūnijos vidaus kelių sąrašą (Nr. 8-251). Už kelio (D2 kategorijos gatvės) esanti teritorija pagal Žaslių BP yra priskirtina rekreacinių želdynų E1.4 zonai, kurioje numatomas miestelio parkas su poilsio bei sporto zonomis.

Skunde teigiama, kad Žaslių BP parengtas netinkamai, pažeidžiant TPĮ ir kitų teisės aktų nuostatas ir nurodant galimai padarytus Žaslių BP rengimo pažeidimus (sprendinių formavimo, derinimo ir kt.), tvirtinama, kad [Žaslių] BP sprendiniai, susiję su vandens sporto ir turizmo paslaugomis, tai yra elingo statyba, sklype negali būti įgyvendinti, nes bendrajame plane nebuvo numatytas priėjimas prie vandens telkinio, o Savivaldybės administracija atsisakė rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą valstybinės žemės prijungimui. Taip pat akcentuojama, kad „faktiškai visu keliu naudojasi tik namų ūkiai, esantys a ir b, Žasliai“.

Susipažinus su Žaslių BP sprendiniais, konstatuotina, kad ginčo objektu esanti D2 kategorijos gatvė yra skirta ne tik privažiavimui prie atskirų žemės sklypų, bet ir priėjimui prie Žaslių ežero pakrantėje įrengtų ir planuojamų viešųjų erdvių, paplūdimio. Kartu su gatve numatytas pėsčiųjų ir dviračių takas yra bendros Žaslių miestelio pėsčiųjų ir dviračių takų sistemos dalis.

Skunde nepateikta įrodymų ir nenurodyta, kad visuomenė patyrė žalą ar kitokius neigiamus padarinius dėl skunde nurodytų Žaslių BP sprendinių. Tai yra Skunde nurodyti galimi pažeidimai, susiję tik su Jūsų [Pareiškėjo] subjektinių teisių pažeidimu (nurodyta, kad „mūsų sklypas pasidarė visiškai bevertis, nepateisino mūsų lūkesčių ir investicijų, buvo negautos pajamos nors Žaslių miestelio BP buvo numatytas vandens sporto ir turizmo aptarnavimo pastatas su elingu. Mums pakeitus žemės paskirtį iš žemės ūkio paskirties sklypo į rekreacinės paskirties sklypą atsirado prievolė mokėti didesnius žemės mokesčius, nors naudoti rekreacijai teikiant poilsio, vandens transporto remonto, nuomos ar turizmo paslaugas yra neįmanoma, o ir pirminiai paskirčiai – žemės ūkiui naudoti nėra galimybių, nes žemės paskirtis tapo rekreacinė, todėl buvo pažeistas Teritorijų planavimo įstatymo 8 punktas, t. y. nesudarytos sąlygos racionaliam žemės naudojimui“).

Pažymėtina, kad viešojo intereso gynimas negali būti tapatinamas vien tik su konkretaus asmens ar kelių konkrečių asmenų teisių ar interesų gynimu, jis turi būti susijęs su neindividualizuotu visos visuomenės, ar jos dalies ar tam tikrų asmenų grupių socialiai vertingų teisių bei interesų pažeidimo pašalinimu. Šiuo atveju, skundu siekiama, kad būtų įgyvendinta (apginta) Jūsų subjektinė teisė. Ta aplinkybė, kad Jūsų planams įgyvendinti reikia prijungti valstybinę žemę, o tam Žaslių BP sprendiniai netinkami, neleidžia daryti išvados, kad yra pažeistas viešas interesas.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, Jūsų skundas dėl Žaslių BP patvirtinimo teisėtumo nenagrinėjamas.

Pažymėtina, kad pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 punkto nuostatas teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų

sprendinių įgyvendinimas yra – savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos. Šias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, išipareigojimus bendruomenei. Įgyvendindamos šias funkcijas, savivaldybės turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą. Tad kiekvienu konkrečiu atveju, savivaldybė, įvertinusi aplinkybių visumą, teisės aktų nuostatas, teritorijų planavimo dokumentus, turi teisę spręsti bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo klausimus.

Patvirtinus Žaslių BP, Kaišiadorių rajono savivaldybė vadovaudamasi TPĮ 7 straipsnio 5 dalimi, atlieka šio teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo stebėseną (teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimo sisteminis kokybinių ir kiekybinių aplinkos pokyčių stebėjimas ir vertinimas), kurios pagrindu kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas gali būti keičiamas ar koreguojamas“;

4.4.3. „Taryba 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. V17E-72 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtino Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – TPDRIS) parengtą Kaišiadorių rajono BP ir įregistravo jį Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre (TPDR) (TPD reg. Nr. T00086143 [...]).

Argumentai, kuriais grindžiamas prašymas panaikinti Kaišiadorių rajono BP [...], susiję su TPĮ 4 straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad teritorijų planavimo dokumentų taikymo ir jų tarpusavio sąveikos organizacinė struktūra veikia vadovaujantis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais. Kiekvienas žemesnio teritorijų planavimo lygmuo privalo vadovautis aukštesnio teritorijų planavimo lygmens patvirtintais teritorijų planavimo dokumento sprendiniais, juos detalizuojant. To paties lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai turi būti tarpusavyje suderinti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus.

Skunde, nurodant galimai padarytus Kaišiadorių rajono BP rengimo pažeidimus, teigiama, kad „<...> reikia iš naujo įvertinti Vyriausybės nutarimų ir Lietuvos Respublikos Bendrame plane numatytus sprendinius ir juos perkelti į Kaišiadorių rajono BP. Atitinkamai būtų galima ištaisyti ir šiuo skundu aukščiau išvardintus neatitikimus“.

Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 (toliau – Taisyklės), reglamentuojančių valstybės teritorijos bendrojo plano, valstybės teritorijos dalių bendrųjų planų, savivaldybių teritorijų bendrųjų planų, savivaldybių teritorijų dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sudėtį ir turinį, rengimo, keitimo, koregavimo tvarką, teritorijų planavimo proceso dalyvių santykius šiame procese, 67 punkte numatyta, kad savivaldybių bendrieji planai rengiami vadovaujantis aukštesnio teritorijų planavimo lygmens patvirtintais teritorijų planavimo dokumento sprendiniais.

Atsižvelgiant į pirmiau pateiktas TPĮ 4 straipsnio 3 dalies ir Taisyklių 67 punkto nuostatas, Kaišiadorių BP galiojo Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 patvirtinto Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (TPD Nr. T00052507) sprendiniai.

TPĮ 2 straipsnio 27 dalyje apibrėžta, kad teritorijų planavimo dokumentai – kompleksinio (bendrieji ir detalieji planai) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose grafiškai ir raštu pateikiami teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemonių, teritorijų vystymo reikmių ir sąlygų sprendiniai. Skunde nurodytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimas Nr. 72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 750 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano veiksmų ir projektų įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimo Nr. 832 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ nėra teritorijų planavimo dokumentas, todėl jam netaikomos TPĮ 4 straipsnio 3 dalies nuostatos.

TPĮ 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad vietovės lygmens bendrieji planai galioja tol, kol parengiami ir patvirtinami juos keičiantys to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentai. Taigi, savivaldybės lygmens bendrieji planai negali keisti vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų, todėl, rengiant savivaldybės lygmens bendruosius planus, vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniai yra tiesiogiai integruojami į savivaldybės bendrąjį planą.

Remiantis TPĮ 4 straipsnio 5 dalimi, žemės valdytojai ir naudotojai vadovaujasi planuojamoje teritorijoje galiojančiais žemiausio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentais, todėl Jūsų sklypui galioja savivaldybės dalies vietovės lygmens Žaslių BP sprendiniai, tai yra Žaslių, miestelio teritorijos tvarkomos vadovaujantis šio miestelio bendrojo planu.

Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (jiems pagal TPĮ 5 straipsnio 2 dalį priskirtini savivaldybės bendrieji planai) tvirtinimas ir įsigaliojimas reglamentuotas TPĮ 27 straipsnyje. TPĮ 27 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kai teisės aktas ir juo patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas įsigalioja kitą dieną po jo įregistravimo ir paskelbimo TPDR, jeigu sprendime dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data. Oficialus informacinis pranešimas apie kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą skelbiamas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos svetainėje ir TPDRIS. Analogiška nuostata dėl savivaldybės bendrojo plano galiojimo pateikta Taisyklių 130 punkte.

Kaišiadorių rajono BP patvirtintas nustatyta tvarka ir 2021-05-04 įregistruotas TPDR, todėl yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas.

Atkreipiame dėmesį, kad Inspekcija, gavusi planavimo organizatoriaus prašymą, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi, patikrino Kaišiadorių rajono BP ir nustačiusi, kad planavimo tikslai, planavimo procedūros ir teritorijų planavimo dokumento sprendiniai iš esmės atitinka teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, 2021-04-16 išdavė Teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktą Nr. REG175452 su siūlymu tvirtinti teritorijų planavimo dokumentą.

TPĮ 31 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teritorijų planavimas yra viešas. Remiantis TPĮ 3 dalimi, suinteresuotos visuomenės atstovai ir kiti fiziniai ir juridiniai asmenys gali aktyviai dalyvauti teritorijų planavimo viešinimo procedūrose.

Visuomenė teritorijų planavimo procese dalyvauja vadovaujantis TPĮ 37 straipsnio 1 dalimi, kuri numato, kad pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų, išskyrus specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentus, planavimo organizatoriui teikiami raštu ar TPDRIS per visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laikotarpį iki viešo svarstymo ar susipažinimo su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais pabaigos (viešo svarstymo ar susipažinimo su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu), išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pakartotinį viešą svarstymą ar pakartotinį susipažinimą su parengtais valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais.

To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu arba TPDRIS, jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų nuo atsakymo gavimo dienos gali būti apskūstas Inspekcijai.

Atkreipiame dėmesį, kad Kaišiadorių rajono BP sprendiniai TPDRIS viešinti du kartus: I-as viešas svarstymas pradėtas 2019-09-19 (pranešimas apie viešinimo procedūras, baigiamasis susirinkimas-konferencija įvyko 2019-10-22), II-as viešas svarstymas pradėtas 2020-02-03, baigiamasis susirinkimas-konferencija įvyko 2020-03-03), todėl Jūs [Pareiškėjas] galėjote dalyvauti svarstant Kaišiadorių rajono BP ir teikti pasiūlymus dėl jo sprendinių. Tačiau Jūs [Pareiškėjas] neteikėte skundų Inspekcijai dėl planavimo organizatoriaus priimtų sprendimų (ar planavimo organizatoriaus neveikimo), susijusių su Kaišiadorių rajono BP. Taip pat pažymėtina, kad patikrinimo aktas yra paviešintas TPDRIS ir jame nurodyta, kad iki teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo aktas gali būti skundžiamas jį išdavusiai teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai arba teismui, tačiau skundo dėl patikrinimo akto (iki bendrojo plano patvirtinimo) nesame gavę.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, Inspekcija nenustatė naujų aplinkybių, galinčių sukelti abejonių dėl galiojančio Kaišiadorių rajono BP rengimo, svarstymo bei derinimo procedūrų atitikimo teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams“;

4.4.4. „Dėl skundo 3 punkto (gražinti derinimui Kaišiadorių rajono BP į rengimo stadiją, atliekant pakeitimus dėl kelio D2, atskiriant rekreacinę ir gyvenamąją funkcines zonas, kaip numato

teritorijų planavimo įstatymas, kadangi buvo nesilaikoma teritorijų planavimo įstatyme numatyto funkcinių zonų atskyrimo principo ir teritorijų planavimo dokumentų derinimo eiliškumo, taip pat buvo nesilaikoma kelių statybos techninių reglamentų ir kitų galiojančių teisės aktų):

Kaišiadorių BP yra savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas.

TPĮ 25 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kompleksinio teritorijų planavimo procesą sudaro trys etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis, kurie detalizuoti ir nurodytos juos sudarančios stadijos kitose straipsnio dalyse. Vadovaujantis to paties straipsnio 6 dalimi (nurodytos baigiamąjį etapą sudarančios stadijos: kompleksinio teritorijų planavimo dokumento sprendinių viešinimas – supažindinimas su parengtu teritorijų planavimo dokumentu, pasiūlymų nagrinėjimas ir konsultavimasis arba viešas svarstymas; derinimas teritorijų planavimo dokumentą derinančiose institucijose ar Teritorijų planavimo komisijoje; tikrinimas teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančioje institucijoje; tvirtinimas ir registravimas TPDR), planavimo procesas baigiasi kompleksinio teritorijų planavimo dokumento tvirtinimu ir registravimu TPDR.

Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų tvirtinimas ir įsigaliojimas reglamentuotas TPĮ 27 straipsnyje. TPĮ 27 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kai teisės aktas ir juo patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas įsigalioja kitą dieną po jo įregistravimo ir paskelbimo TPDR, jeigu sprendime dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data. Oficialus informacinis pranešimas apie kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimą skelbiamas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančios institucijos svetainėje ir TPDRIS. Analogiška nuostata įtvirtinta Taisyklių 130 punkte.

Atsižvelgiant į tai, kad Kaišiadorių rajono BP yra patvirtintas nustatyta tvarka (sprendime nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data) ir 2021-05-04 įregistruotas TPDR (TPD Nr. T00068143), jis, vadovaujantis TPĮ 27 straipsnio 6 dalimi ir Taisyklių 130 punktu, yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas, todėl Jūsų [Pareiškėjo] prašymas grąžinti derinimui Kaišiadorių rajono BP į rengimo stadiją negali būti įgyvendintas“;

4.4.5. „Dėl skundo 4 punkto (įpareigoti numatyti 2015 m. gegužės 28 d. sprendimo Nr. V17-149 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ pakeitimus dėl kelio D2, kadangi buvo nesilaikoma teritorijų planavimo įstatyme numatyto funkcinių zonų atskyrimo principo, taip pat buvo nesilaikoma kelių statybos techninių reglamentų ir kitų galiojančių teisės aktų:

Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialusis planas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. V1-606 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ ir įregistruotas TPDR (TPD Nr. T00076099, toliau – SP).

SP rengimo ir tvirtinimo metu galiojusios TPĮ redakcijos 30 straipsnio 8 dalyje buvo nustatyta, kad specialiojo teritorijų planavimo dokumentai rengiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuojančių subjektų veiklą reglamentuojančiais įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija patvirtintomis tam tikromis specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, kurios nustato specialiojo teritorijų planavimo dokumento organizavimo, rengimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo ir registravimo tvarką.

Šią tvarką SP reglamentuoja Susisieikimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3-453/D1-549 (Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. 3-334-(E)/D1-672 redakcija, toliau – SP taisyklės), kurių 29 punkte nurodyta, kad specialųjį planą (toliau – planas) tvirtinančios institucijos sprendimas dėl plano tvirtinimo ir juo patvirtintas planas įsigalioja kitą dieną po jo įregistravimo ir paskelbimo TPDR, jeigu pačiame sprendime nenustatyta vėlesnė įsigaliojimo data. Patvirtinti planai galioja neterminuotai arba tol, kol savivaldybės tarybos sprendimu savivaldybės ir vietovės lygmens planai pripažįstami savivaldybės bendrojo plano dalimi, ar kol parengiami ir patvirtinami juos keičiantys to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentai.

Atsižvelgiant į tai, kad SP yra patvirtintas nustatyta tvarka (sprendime dėl jo patvirtinimo nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo tvarka) ir 2015-06-05 įregistruotas TPDR (TPD Nr. T00076099), jis, vadovaujantis SP taisyklių 29 punktu, yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas, kuris gali būti keičiamas ar koreguojamas. Vadovaujantis SP taisyklių 39 punktu, planai keičiami, kai sprendimą rengti planą priėmusios valstybės ar savivaldybės institucijos nusprendžia iš esmės keisti plano sprendinius ar kai planuojami keisti sprendiniai susiję su visuomenės (viešuoju) interesu.

Tarybos 2020 m. liepos 2 d. sprendimu Nr. V17E-171 „Dėl vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ TPDRIS pradėtas rengti galiojančio SP keitimas (TPD Nr. S-RJ-49-20-572), kurio planavimo tikslai: 1. sudaryti sąlygas racionaliam esamų susisiekimo komunikacijų ir jų infrastruktūros naudojimui; 2. užtikrinti darnią susisiekimo komunikacijų infrastruktūros plėtrą rajono teritorijoje; 3. numatyti perspektyvinių kelių ir gatvių plėtos kryptis, įvertinant teritorijoje galiojančius kitus teritorijų planavimo dokumentus; 4. optimizuoti vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklą; 5. užtikrinti tinkamą teritorijų, kurioms taikomos kelių apsaugos zonos naudojimo sąlygas, naudojimą.

Šiuo metu rengiamas SP yra planavimo proceso parengiamajame etape, tai yra planavimo organizatorius Savivaldybės administracijos direktorius parengė ir patvirtino planavimo darbų programą, viešai paskelbė apie priimtą sprendimą dėl SP rengimo pradžios ir planavimo tikslų, pavišino planavimo darbų programą, kreipėsi į SP taisyklių 17 punkte nurodytas institucijas, kad šios pateiktų planavimo sąlygas ir t. t.

TPDRIS 2020-11-09 paskelbtas informacinis pranešimas dėl TPD rengimo pradžios ir planavimo tikslų: „Pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų visuomenė gali teikti planavimo organizatoriui – Savivaldybės administracijos direktoriui raštu [...] ir (ar) Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdris.lt) visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laiką iki viešo susirinkimo pabaigos (viešo svarstymo metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu). Apie viešo susirinkimo vietą ir laiką bus paskelbta atskirai. Informacija apie specialiojo plano rengimą teikiama [...]“.

Prašome dalyvauti SP viešinimo procedūrose ir tiekti pasiūlymus dėl jo sprendinių šiame rašte aukščiau nurodyta tvarka“;

4.4.6. „Dėl skundo 5 punkto (svarstyti klausimą dėl tiesioginės žalos kompensavimo, jeigu nebus galima atlikti minėtų pakeitimų, kad būtų tenkinami mūsų, kaip nekilnojamojo turto savininkų, ir visuomenės interesai):

Priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises. Pagal šio įstatymo 3 straipsnio 1 ir 4 dalies nuostatas Inspekcija yra įgaliota atlikti kompleksinių (detaliųjų ir bendrųjų planų) ir specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų valstybinę priežiūrą. Pagal to paties įstatymo straipsnio 5 dalį teritorijų planavimo valstybinė priežiūra apima teritorijų planavimo proceso procedūrų ir su teritorijų planavimu susijusių administracinių sprendimų, įskaitant sprendimus, kuriais nevykdant teritorijų planavimo proceso nustatomi nauji, keičiami ar panaikinami esami teritorijos tvarkymo, naudojimo ar apsaugos reikalavimai, keičiami ar panaikinami teritorijų planavimo dokumentai (jų dalys), atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams tikrinimą, teritorijų planavimo dokumentų sprendinių atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams tikrinimą ir kita.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, klausimas dėl tiesioginės žalos kompensavimo nepriskirtas Inspekcijos kompetencijai“;

4.4.7. „Šis sprendimas per 1 mėnesį nuo sprendimo gavimo gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos įstatymai:

5.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

5.2. Administracinių bylų teisenos įstatymo:

3 straipsnis – „1. Administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus.“

5.3. Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo:

22 straipsnis – „1. Bylos šalys, nesutinkančios su Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario arba su administracinių ginčų komisijos sprendimu, nurodytu šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje, 10 straipsnio 2 ar 4 dalyje (sprendimu laikyti skundą (prašymą) nepaduo tu ir gražinti jį padavusiam asmeniui), 20 straipsnio 1, 2 ar 10 dalyje, turi teisę tą sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskųsti apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5.4. Viešojo administravimo įstatymo:

5.4.1. *10 straipsnis* – „4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. [...] Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys“;

5.4.2. *11 straipsnis* – „1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...]“

6. Kiti teisės aktai

6.1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės):

38 punktas – „Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. [...]“

6.2. Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių (toliau vadinama – Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklės):

6.2.1. *26 punktas* – „Asmenų skundų nagrinėjimo terminai: 26.1. skundai teritorijų planavimo ir statybos srityse išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų gavimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundai išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo), jei Priežiūros įstatymas ar jo pagrindu priimti teisės aktai nenustato kitaip“;

6.2.2. *27 punktas* – „Jei prašymo, skundo nagrinėjimo metu pareiškėjas jį patikslina (papildo) arba suformuluoja iš esmės naujus reikalavimus, jo nagrinėjimo terminai dėl pirminio ir patikslinto (papildyto) prašymo, skundo skaičiuojami atskirai nuo kiekvieno iš jų užregistravimo Inspekcijoje dienos. Į kelis susijusius prašymus, skundus gali būti atsakoma vienu raštu, nepraleidžiant nei vieno iš jų nagrinėjimo terminų“;

6.2.3. *29 punktas* – „Prašymai ir skundai nenagrinėjami: 29.1. Viešojo administravimo įstatymo, Priežiūros įstatymo, LRV taisyklių ir kitų teisės aktų numatytais atvejais; [...] 29.3. jeigu suėję jų padavimo terminai, numatyti Priežiūros įstatyme, Viešojo administravimo

įstatyme ar kituose teisės aktuose. Prašymo nenagrinėjimui pakanka bent vieno teisės aktuose numatyto pagrindo“;

6.2.4. 31 punktą – „Apie prašymo ar skundo nenagrinėjamą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo Inspekcijoje dienos [...]“

Tyrimo išvados

7. Atsižvelgiant į skunde nurodytas aplinkybes, išskirtinos šios Pareiškėjo skundo dalys:

7.1. dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) nagrinėjimu / nenagrinėjimu;

7.2. dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo ir išsamios apskundimo tvarkos nurodymo atsakyme.

8. Prieš pateikiant išvadas atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo kontrolieriai, vadovaudamiesi Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pažymos 5.1 punktą), tačiau Seimo kontrolierių kompetencijai nepriskirta tirti viešojo administravimo srities ginčus bei vertinti priimtų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo. Pažymėtina, kad viešojo administravimo srities ginčus, vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, sprendžia administracinis teismas (pažymos 5.2 punktą). Apie tai Pareiškėjas buvo informuotas Seimo kontrolieriaus 2021 m. birželio 22 d. raštu Nr. 4D-2021/1-823/3D-1589 „Dėl Jūsų skundo tyrimo“. Minėtu Seimo kontrolieriaus raštu taip pat buvo informuotas, kad Pareiškėjo skunde, pateiktame Seimo kontrolieriui, nurodytas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus 2021 m. balandžio 19 d. sprendimas Nr. 21R1-103 (AG1-72/12-2021), kuriuo Pareiškėjo 2021 m. kovo 10 d. skundas dėl Savivaldybės administracijos 2021 m. vasario 11 d. sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo Savivaldybės administracijai parengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi (pažymos 5.3 punktą), gali (galėjo) būti skundžiamas (per vieną mėnesį nuo jo priėmimo) apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, Seimo kontrolierė šioje pažymoje tyrė ir vertino Pareiškėjo skunde, pateiktame Seimo kontrolieriui, nurodytas aplinkybes viešojo administravimo aspektu.

Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo 2021-05-03 skundo nagrinėjimu / nenagrinėjimu

9. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 5–6 punktuose, sietinus su Inspekcijos pareigūnų veiksmais (neveikimu), susijusiais su Pareiškėjo 2021-05-03 skundo nagrinėjimu / nenagrinėjimu, konstatuotina:

9.1. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde nurodė aplinkybę, sietiną su galimais pažeidimais tvirtinant Žaslių BP (pažymos 4.2.2–4.2.4 papunkčiai), bei 2021-05-03 skundo 1 punkte (patikslintas 2021-05-18 raštu) Inspekcijos prašė panaikinti Savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 26 d. sprendimu V17-195 „Dėl Žaslių miestelio bendrojo plano patvirtinimo“ patvirtintą Žaslių BP arba jo dalį (pažymos 4.3.1 papunktis) (toliau vadinama – aplinkybės, susijusios su Žaslių BP tvirtinimu).

Inspekcija, įvertinusi aplinkybes, susijusias su Žaslių BP tvirtinimu, ir nustačiusi, kad:

9.1.1. Žaslių BP patvirtintas Savivaldybės tarybos 2014-04-26 sprendimu Nr. V17-195 „Dėl Žaslių miestelio bendrojo plano patvirtinimo“, t. y. nuo Žaslių BP patvirtinimo yra praėję daugiau nei vieneri metai (pažymos 4.4.2 papunktis);

9.1.2. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde nepateikė įrodymų, kad visuomenė patyrė žalą arba kitokių neigiamų padarinių dėl 2021-05-03 skunde nurodytų Žaslių BP sprendinių, o 2021-05-03 skunde nurodyti galimi pažeidimai, susiję tik su Pareiškėjo subjektinių teisių pažeidimu (pateikiama informaciją pagrindė konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, teismų praktika) (pažymos 4.4.2 papunktis),

9.1.3. vadovaujantis Priežiūros įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, reglamentuojančia, kad skundai dėl teritorijų planavimo dokumentų patvirtinimo teisėtumo nenagrinėjami, jeigu nuo sprendimo patvirtinti teritorijų planavimo dokumentą praėjo daugiau kaip vieni metai, išskyrus atvejus, kai dėl šio dokumento patvirtinimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba yra įtarimų, kad yra pažeistas viešasis interesas, priėmė sprendimą nenagrinėti Pareiškėjo 2021-05-03 skunde (patikslintas 2021-05-18 raštu) nurodytų aplinkybių, susijusių su Žaslių BP tvirtinimu, ir apie tai Pareiškėją informavo 2021-06-15 Raštu (pažymos 4.4.1 papunktis).

Inspekcija 2021-06-15 Raštu taip pat suteikė informaciją apie tai, kad Pareiškėjo 2021-05-03 skunde nurodyta D2 kategorijos gatvė yra skirta ne tik privažiuoti prie atskirų žemės sklypų, bet ir prieiti prie Žaslių ežero pakrantėje įrengtų ir planuojamų viešųjų erdvių, paplūdimio, kad kartu su gatve numatytas pėsčiųjų ir dviračių takas yra bendros Žaslių miestelio pėsčiųjų ir dviračių takų sistemos dalis, kad savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas yra savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos, kurias įgyvendinant savivaldybės turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškojų funkcijų atlikimą, kad Savivaldybė atlieka patvirtinto Žaslių BP sprendinių įgyvendinimo stebėseną, kurios pagrindu kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas gali būti keičiamas ar koreguojamas (pažymos 4.4.2 papunktis);

9.2. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde nurodė aplinkybes, susijusias su galimais pažeidimais tvirtinant Kaišiadorių rajono BP (pažymos 4.2.5 papunktis), bei 2021-05-03 skundo 2 punkte (patikslintas 2021-05-18 raštu) Inspekcijos prašė: panaikinti Savivaldybės tarybos 2021 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. V17E-72 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“ patvirtintą Kaišiadorių BP arba jo dalį (pažymos 4.3.2 papunktis) (toliau vadinama – aplinkybės, susijusios su Kaišiadorių rajono BP).

Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjo 2021-05-03 skunde (patikslintas 2021-05-18 raštu) nurodytas aplinkybes, susijusias su Kaišiadorių rajono BP, Pareiškėją 2021-06-15 Raštu informavo (pagrindžiant konkrečiomis Priežiūros įstatymo, TPĮ ir kitų teisės aktų nuostatomis):

9.2.1. Inspekcija 2021-04-16 išdavė teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktą Nr. REG175452 su siūlymu tvirtinti Kaišiadorių rajono BP, nes patikrinimo metu buvo nustatyta, kad planavimo tikslai, planavimo procedūros ir teritorijų planavimo dokumento sprendiniai iš esmės atitinka teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas;

9.2.2. rengiant ir tvirtinant Kaišiadorių rajono BP galiojo Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 patvirtinto Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (TPD Nr. T00052507) sprendiniai;

9.2.3. Kaišiadorių rajono BP sprendiniai viešinti du kartus; 2-as viešas svarstymas pradėtas 2020-02-03, baigiamasis susirinkimas-konferencija įvyko 2020-03-03), todėl Pareiškėjas galėjo dalyvauti svarstant Kaišiadorių rajono BP ir teikti pasiūlymus dėl jo sprendinių;

9.2.4. Pareiškėjo nurodytas Vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimas Nr. 72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 750 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano veiksmų ir projektų įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo ir Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimo Nr. 832 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ nėra teritorijų planavimo dokumentas, todėl jam netaikomos TPĮ 4 straipsnio 3 dalies nuostatos;

9.2.5. parengtas Kaišiadorių BP patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021-04-29 sprendimu Nr. V17E-72 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo“ ir įregistruotas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre (TPD reg. Nr.T00086143), todėl *yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas*;

9.2.6. Inspekcija nenustatė naujų aplinkybių, galinčių sukelti abejonių dėl galiojančio Kaišiadorių rajono BP rengimo, svarstymo bei derinimo procedūrų atitikimo teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams (pažymos 4.4.3 papunktis);

9.3. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde Inspekcijos prašė: „grąžinti derinimui Kaišiadorių rajono BP į rengimo stadiją, atliekant pakeitimus dėl kelio D2, atskiriant rekreacinę ir gyvenamąją funkcines zonas [...]“ (pažymos 4.3.4 papunktis).

Inspekcija, atsakydama į pirmiau minėtą 2021-05-03 skunde pateiktą prašymą, 2021-06-15 Raštu Pareiškėją informavo (pagrindžiant konkrečiomis TPĮ nuostatomis), kad minėtas prašymas negali būti įgyvendintas, nes teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ir TPDR įregistruotas Kaišiadorių rajono BP (sprendime nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data) *yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas* (pažymos 4.4.4 papunktis);

9.4. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde Inspekcijos prašė: „Įpareigoti numatyti 2015 m. gegužės 28 d. sprendimo Nr. V17-149 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ pakeitimus dėl kelio D2 [...]“ (pažymos 4.3.5 papunktis).

Inspekcija, atsakydama į pirmiau minėtą 2021-05-03 skunde pateiktą prašymą, 2021-06-15 Raštu Pareiškėją informavo (pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis), kad: SP, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-05-05 įsakymu Nr. V1-606 „Dėl Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano patvirtinimo“ (sprendime dėl jo patvirtinimo nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo tvarka) ir įregistruotas TPDR (TPD Nr. T00076099), jis *yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas*, kuris gali būti keičiamas arba koreguojamas. Pareiškėjui Inspekcijos 2021-06-15 Raštu buvo suteikta informacija apie tai, kad Savivaldybės tarybos 2020-07-02 sprendimu Nr. V17E-171 „Dėl vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ yra pradėtas rengti galiojančio SP keitimas (TPD Nr. S-RJ-49-20-572), jam buvo nurodyti SP tikslai, paaiškinta, kaip bei kur Pareiškėjas gali teikti pasiūlymus, pastabas dėl rengiamo SP (pažymos 4.4.5 papunktis);

9.5. Pareiškėjas 2021-05-03 skunde Inspekcijos prašė: „Svarstyti klausimą dėl tiesioginės žalos kompensavimo, jeigu nebus galima atlikti minėtų pakeitimų, kad būtų tenkinami mūsų, kaip nekilnojamojo turto savininkų, ir visuomenės interesai“ (pažymos 4.3.6 papunktis).

Inspekcija, atsakydama į pirmiau minėtą 2021-05-03 skunde pateiktą prašymą, 2021-06-15 Raštu Pareiškėją informavo (pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis), kokias funkcijas vykdo Inspekcija (pvz., atlieka teritorijų planavimo dokumentų valstybinę priežiūrą), paaiškino, kaip ir, koku būdu vykdoma teritorijų planavimo valstybinė priežiūra, bei pažymėjo, jog klausimas dėl tiesioginės žalos kompensavimo nepriskirtas Inspekcijos kompetencijai (pažymos 4.4.6 papunktis).

10. Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcija Pareiškėjui pateiktame atsakyme, t. y. 2021-06-15 Rašte:

10.1.1. nurodė sprendimo nenagrinėti 2021-05-03 skunde (patikslintas 2021-05-18 raštu) nurodytas aplinkybes, susijusias su Žaslių BP tvirtinimu, priežastis, priimtą sprendimą pagrindė konkrečiomis teisės aktų nuostatomis bei teismų praktika (pažymos 9.1 punktas);

10.1.2. išnagrinėjo Pareiškėjo 2021-05-03 skunde (patikslintas 2021-05-18 raštu) nurodytas aplinkybes, susijusias su Kaišiadorių rajono BP (pažymos 9.2 punktas), suteikė informaciją, atsakant į Pareiškėjo 2021-05-03 skunde suformuluotus klausimus (pažymos 9.3–9.5 punktai), pateikiamą informaciją pagrindė konkrečiomis teisės aktų nuostatomis (pažymos 9.2–9.5 punktai),

Pareiškėjo skundo dalis dėl Inspekcijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo 2021-05-03 skundo nagrinėjimu / nenagrinėjimu, atmetina.

***Dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo
ir išsamios apskundimo tvarkos nurodymo atsakyme***

11. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijos), sietinus su sprendimo nenagrinėti Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių BP, terminu ir išsamios apskundimo tvarkos nurodymu atsakyme, konstatuotina:

11.1. Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 27 punktą reglamentuoja, kad, jei prašymo, skundo nagrinėjimo metu pareiškėjas suformuluoja iš esmės naujus reikalavimus, jo nagrinėjimo terminai dėl pirminio ir patikslinto (papildyto) prašymo, skundo skaičiuojami atskirai nuo kiekvieno iš jų užregistravimo Inspekcijoje dienos (pažymos 6.2.2 papunktis).

Pareiškėjo 2021-05-03 skundas Inspekcijoje gautas ir užregistruotas 2021-05-03, o Pareiškėjo 2021-05-18 raštas, kuriuo, atsižvelgiant į Inspekcijos prašymą, buvo patikslinti 2021-05-03 skundo 1 ir 2 punktuose pateikti prašymai, gautas ir užregistruotas 2021-05-19 (pažymos 4.1 punktas).

Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) 1 ir 2 punktuose pateiktų prašymo nagrinėjimo terminas turėjo būti skaičiuojamas nuo 2021-05-19 (nuo Pareiškėjo 2021-05-18 rašto gavimo Inspekcijoje dienos), o Pareiškėjo 2021-05-03 skundo 4–6 punktuose pateiktų prašymų – nuo 2021-05-03 (nuo Pareiškėjo 2021-05-03 skundo gavimo Inspekcijoje dienos);

11.2. Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 31 punktas nustato, kad *apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo Inspekcijoje dienos* (pažymos 6.2.4 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių BP tvirtinimu, nagrinėjimo terminas skaičiuojamas nuo 2021-05-19, į tai, kad Inspekcijos sprendimas nenagrinėti Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (kuris buvo patikslintas 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių BP tvirtinimu, Pareiškėjui pateiktas Inspekcijos 2021-06-15 Raštu (pažymos 4.4.1, 4.4.2 papunkčiai), darytina išvada, kad atsakymas Pareiškėjui, kuriuo jis informuojamas apie jo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių BP tvirtinimu, nenagrinėjimą, pateiktas *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 31 punkte nustatytą 5 darbo dienų terminą, nes pateiktas per 19 darbo dienų;

11.3. Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 26.1 punktas reglamentuoja, kad skundai teritorijų planavimo ir statybos srityse išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų gavimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje, jei Priežiūros įstatymas ar jo pagrindu priimti teisės aktai nenustato kitaip (pažymos 6.2.1 papunktis).

11.4. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) 2 punkte pateikto prašymo (aplinkybės, susijusios su Kaišiadorių rajono BP) nagrinėjimo terminas turėjo būti skaičiuojamas nuo 2021-05-19, į tai, kad Inspekcija iš esmės išnagrinėjo Pareiškėjo 2021-05-03 skunde (patikslintas 2021-05-18 raštu) nurodytas aplinkybes, susijusias su Kaišiadorių rajono BP, ir 2021-06-15 Raštu suteikė informaciją (pažymos 4.4.3 papunktis), darytina išvada, kad atsakymas Pareiškėjui dėl jo 2021-05-03 skundo (patikslinto 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Kaišiadorių rajono BP, pateiktas *nepažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 26.1 punkte nustatyto 20 darbo dienų termino, nes atsakymas pateiktas per 19 darbo dienų;

11.5. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo 2021-05-03 skundo 3–6 punktuose pateiktų prašymų nagrinėjimo terminas turėjo būti skaičiuojamas nuo 2021-05-03, į tai, kad atsakymas dėl jų Pareiškėjui pateiktas Inspekcijos 2021-06-15 Raštu (pažymos 4.4.4–4.4.6 papunkčiai), darytina išvada, kad atsakymas Pareiškėjui dėl jo 2021-05-03 skundo 4–6 punktuose pateiktų prašymų pateiktas *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 26.1 punkte nustatytą 20 darbo dienų terminą, nes atsakymas pateiktas per 31 darbo dieną.

11.6. Prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos 38 punktas reglamentuoja, kad atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo

ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (pažymos 6 punktas).

Pareiškėjui pateiktame atsakyme, t. y. Inspekcijos 2021-06-15 Rašte, buvo nurodyta apskundimo tvarka, tačiau pateikta neišsami informacija, pvz., 2021-06-15 Rašte (pažymos 4.47.7 papunktis) nebuvo nurodytas institucijos, kuriai gali būti paduotas skundas, adresas.

12. Atsižvelgiant į tai, kad informacija apie Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslintas 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių BP tvirtinimu, nenagrinėjimą Pareiškėjui pateikta *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 31 punkte nustatytą 5 darbo dienų terminą (pažymos 11.2 punktas), į tai, kad atsakymas dėl Pareiškėjo 2021-05-03 skundo 4 – 6 punktuose pateiktų prašymų Pareiškėjui pateiktas *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo Inspekcijoje taisyklių 26.1 punkte nustatytą 20 darbo dienų terminą (pažymos 11.5 punktas), į tai, kad Inspekcijos 2021-06-15 Rašte nebuvo nurodyta išsami priimto sprendimo (pateikto atsakymo) apskundimo tvarka, kaip reglamentuoja Prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos 38 punktas (pažymos 11.6 punktas), skundo dalis dėl sprendimo priėmimo termino pažeidimo ir išsamios apskundimo tvarkos nurodymo atsakyme pripažintina pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalį dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo 2021-05-03 skundo nagrinėjimu / nenagrinėjimu, atmesti.

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundo dalį dėl sprendimo priėmimo termino ir išsamios apskundimo tvarkos nurodymo atsakyme pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkei Eglei Kuklierienei rekomenduoja:

14.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnai:

14.1.1. atsakymą, kuriuo Pareiškėjas buvo informuotas apie sprendimą nenagrinėti Pareiškėjo 2021-05-03 skundo (patikslintas 2021-05-18 raštu) aplinkybių, susijusių su Žaslių miesto bendrojo plano tvirtinimu, pateikė *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių 31 punkte nustatytą 5 darbo dienų terminą;

14.1.2. atsakymą dėl Pareiškėjo 2021-05-03 skundo 4–6 punktuose pateiktų prašymų pateikė *pažeidžiant* Asmenų prašymų, skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių 26.1 punkte nustatytą 20 darbo dienų terminą;

14.1.3. Pareiškėjui pateiktame atsakyme nenurodė išsamios pateikto atsakymo (priimto sprendimo) apskundimo tvarkos;

14.2. imtis veiksmų, kad ateityje minėti pažeidimai nepasikartotų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierių Augustiną Normantą pavaduojanti
Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė